

**"EDINOST"**  
izhaja dvakrat na teden, vsako sredo  
in soboto ob 8. uri zjutraj.  
**"Edinost" stane:**  
za vse leto f. 6.—; izven Avstrije f. 9.—  
za 1/2 leta „ 3.—; „ „ 4.50  
za 1/4 leta „ 1.50; „ „ 2.25  
**z "Novičar"-jem:**  
za vse leto f. 7.—; izven Avstrije f. 10.—  
za 1/2 leta „ 3.50; „ „ 5.—  
za 1/4 leta „ 1.75; „ „ 2.50  
Posamežne številke so dobivajo v pro-  
dajalnicah tobaka v Trstu po 5 nvđ.,  
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nvđ.,  
"NOVIČAR" po 2 nvđ.

# EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

"Edinosti je moč".

## Posl. Šuklje pred svojimi volileci. (Konec.)

Za Šukljojem oglasil se je volilec dr. Slanc. V uvodu svojega govora naglašal je isto, kar smo naglašali tudi mi začetkom teh razmišljavanj — namreč, da je Šuklje izreden talent, kakorih imamo bore malo mi Slovenci. Iz tega izvaja g. dr. Slanc, povsem logično, da mi Slovenci ne smemo imeti malenkostne igre z našimi talentiranimi poslanci.

Iz teh začetnih izvajanj bilo je takoj jasno, da se dr. Slanc načelno noče identificirati s politikom dr. Šukljojem, a da ga visoko ceni kot izborni delavno moč, s katero se sme po vsej pravici ponašati slovenska delegacija na Dunaju. V govoru g. dra. Slanca je to izraženo na nedvoumen način: mej tem ko poje glasno in brezpogojno hvalo delovanju g. poslanca Šukljeja za gospodarske pridobitve, je pa že bolj rezerviran v svoji sodbi o politiku Šukljeju.

V dokaz temu navesti hočemo nekoliko odstavkov iz govora g. dra. Slanca. A da bi se nas krivo ne razumelo, naglasiti nam je, da nikakor ne podpišemo vsega, kar je rekel dr. Slanc glede na naše domače razmere in naš domači preprič. Ker pa mnogi naši čitatelji ne čitajo "Slov. Naroda", zbor česar tudi tega govora niso čitali, a bi jih utegnilo zanimati, kako sodijo Novomeški "radikalci" o naših mejsebojnih odnosajih, navesti hočemo nekoliko izrekov g. dra. Slanca o oni stranki, kojo svet nazivlja "Slovenčeve". A kakor rečeno, poročamo samo in nočemo komentirati, kajti stališče svoje z ozirom na naše domače prepričanja smo že nebrojnokrati in mora biti znano našim čitateljem. Nadejamo se torej po vsej pravici, da nas je razumel vsakdo.

G. dr. Slanc se je mej ostalim nastopno izjavil o našem razkolu:

"Jaz pečam se s politiko že 20 let kot žurnalista. Ne bojim se tega kranjskega klerikalizma, zdaj celo ne, ko nas bodo železnica vezala z drugim svetom. Jaz hočem verjeti, da je večini naših duhovnikov še kaj na tem, da se ohranimo Slovenci kot Slovani in mislim, da je takih še malo, ki pišejo: „Kaj jezik naš, ta le tako dolgo človeku služi, dokler živi, zanj torej ni treba delati, ali vera, vera, ta je za večnost“. Čudna logika to! — Ali dobro je, da naši bojeviti gg. duhovni-klerikalci svoj denar dajo za agitacijo ter agitirajo, kajti tako se masa ljudstva zdrami. Ljudje se učijo mislit in bog ve, če ne pride to vse nam, oziroma našim političnim zanamcem v dobro. Naš kmet je prepameten, da bi se dolgo udeleževal onega divjega plesa, ki ga sedaj naši klerikalci na Kranjskem plešejo. Malo je dežel, ki bi bile tako na proggi svetovnega prometa, kakor Kranjska, ki je tako blizu Adrie. Mislim torej, da se nam našega klerikalizma ni treba bati. Isteča vodi sicer premetena glava, ali nerodna je hoja pomagačev. Mej dolenskim meščanstvom ta klerikalizem še nima tal. A prodreti misli tudi v to trdnjava. On računa s tem, da je klerikalna stranka na Kranjskem vladna stranka. Vladata se bode na njo kot mnogoštevilno opiralna in poleg tega vodstvo naših klerikalcev spekulira na

nemško misleče ljudi, ki radi zatajajo svoja liberalna načela, samo da nemštvu tal pridobijo. V tem smislu smo mi nevarnejši njihovim težnjam. Mi takozvani liberalni Slovenci vladni nismo prijetni. Vlada bi rada na jugu države uniformo, jedno ljudstvo imela in mi se protivimo germanizaciji z rokami in nogami".

In potem:

"Ni dobro, da je na Kranjskem mej slovenskimi rojaki razkol; jaz ga se svojega stroga liberalnega stališča obžalujem. Mi Slovenci smo premajhni, da bi si smeli privoščiti luksus, dopustiti, da bi vsak po svoji fasoni iskal srečo v politiki; ne klerikalizem ne liberalizem nam ne omogočajo slovenske narodnosti; mi moramo združeni nastopati. Ali predno do tja pride, bodo še dosti viharja povsod in posebno v deželnem zboru. In tudi tu bo na mestu naš poslanec. Malo naših veljakov pozna tako dobro klerikalce in njih slabosti kakor on; videl jih je v veselih in žalostnih dnevih in v srce vidi tistim možem, ki nastopajo sedaj kot klerikalni politiki."

O gospoda Šukljeja delovanju v državnem zboru izjavil se je gosp. dr. Slanc nastopno:

"Kaj je prof. Šuklje v državnem zboru, to vemo. Mi Dolenjci smo prav veseli, da je merodajen faktor mej slovenskimi poslanci, ne glede na to, se linje gova državna politika odobrava ali ne. Zelja menda naši poslanci tam ne bodo zabelili, jih jo premalu; le blamirati se ne smejo; tega bi mi radi ne videli, da bi se o nas gledé duševnih zmožnostij slabo govorilo."

Gosp. poslane, poročal si nam o svojem delovanju. Vse v redu! Le nekaj ne. Bil si nekdaj žurnalista in po Tomšiču, Levstiku, Jurčiču morda najspretnejši. Vstopi zopet mej te slovenske žurnaliste in ne stoj na strani, ko vidiš hudo načakovanje od strani klerikalcev na pozicije, za katere moramo v boj; stopi v zvezo z onimi, ki imajo isti blagi smoter, kakor ti, budi dober drug in prijatelj dru. Tavčerju in njegovim sobojevnikom."

Dalje: "Gospodje volilci, dobra prijatelja sva si s Šukljejem in on mi je resno izjavil, da pri prihodnjih volitvah mandata ne prevzame več. No prosili ga bomo še, akoravno uvidevam opravičenost njegovega ukrepa; dokler iz mlajšega našega naraščaja ne pride nadomestila, bude moral vztrajati; za to ga prosim v imenu volilcev Novomeških, ki vse vedo, kaj jim je njihov poslanec že koristnega storil in kaj še lahko storil."

Iz vsega govora gosp. dr. Slanca je lahko uganiti, da ta mož nikakor ne soglaša v vsem s poslancem Šukljejem in poziv njegov, naj bi se poslanec Šuklje zopet pridružil Tavčerju in družbi, torej takozvanim radikalcem, kaže, da gospod Slanc obsoja oportunitizem Šukljejev. Dr. Slanc se pač klanja pred talentom Šukljejem, nikari pa pred njegovo do-sedanjo taktiko; on želi, da g. Šuklje ostani poslanec v prvi vrsti zato, ker nam nedostaje talentov, a si brez talentov nikoli ne pridobimo pravega ugleda. G. dr. Slanc je pač naglašal duševne zmožnosti Šukljejeve, a o vspehih oportunističkih tak-

tike na političkem in narodnem polju je molčal, ker takih vspéhov nikjer ni. In v tem molčanju tiči graja, kojo je menda dobro razumel tudi g. Šuklje sam, kajti oglasil se je še jedenkrat se zatrdom, da bode srčno rad nastopal z drom. Tavčarjem in somišljeniki ter delal na to, da postanemo, "kakor smo jedini v smotrih, tudi jedini v sredstvih". Prav je tako, a mi bi želeli, da gosp. poslane uporabi svoje zmožnosti in svoj upliv v to, da vsi Slovenci brez razločka postanemo jedini v smotrih in sredstvih.

Velepomembne so zadnje besede, katero je posl. Šuklje izpregovoril na shodu volilcev, ker nam oznanjajo polnim in močnim glasom, da naši voditelji morajo kreniti na drugo pot. Posl. Šuklje je rekel namreč, da nas bodo razmere silile, da opustimo vse možjebojni boj. Kaj moremo druga sklepali iz teh besed, nego da se nam bližajo hudi in kritični časi vzlje vsemu skoro da neverjetnemu samozavjejanju naših poslancev, vzlje vsej požrtvovljnosti za sedanji sistem.

Taka je torej naša bilancaj kakor nam je načrtao g. posl. Šuklje. Ako s tem računom ni zadovoljen niti isti mož sam, ki ga je pokladal, kako bi mogli biti zadovoljni mi, ki smo vedno svarili in grajali? Nam je poročilo Šukljejevo v nekako zadoščenje, četudi žalostno zadoščenje. Ali danes nočemo pisati rekriminacij; pač pa pozivljamo gosp. poslance, da ne pozabi svojih besed:

"Gospoda moja, ne bojim se o pozicije, moj temperament morda zahteva po njej, in če men ne varajo vsa znamenja na političnem podnebji, malo mesecov bodo minulo in naravni razvoj situacije nas prisili v opozicijo. Ali baš radi tega pokladam največjo važnost na to, da se ne prenaglimo s svojim ukrepom, da prestopivši v opozicijo ohramimo svoj ugled kot lojalna politično modra stranka, katera ne izvoli opozicije kot šport, ne zavoljo kake malenosti, temveč le radi tega, ker je to veleva oziroma na najsvetje domovinske interese in na velike državne koristi. Uverjeni bodite, da hočem varovati častno ime slovensko — in toliko mi zaupajte, da pogodim, združen s svojimi tovariši, pravtrenotek — za tako diverzijo!"

Resolucija, katero so jednoglasko v sprejeli volilci gosp. Šukljeja, se glasi:

"Navzoči volilci Novomeški izrekajo g. poslancu svoje popolno zaupanje glede njegovega dozdanjega delovanja, ki se je vrnilo zgolj na narodni podlagi in se najtudi v naprej na narodno-napredni podlagi vrati ter upajo, da bode g. poslanec še v bodoče za nas skrbel."

## Politični pregled.

Notranje dežele.

Naj presvitli cesar bival je te dni na Ogrskem, kjer se je udeležil velikih vojaških vaj sedmoga voja. Poleg nemškega

Oglas je račune po 8 nvđ. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Postana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Kokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo Piazza Caserma 2. Odprte reklamacije so proste poštne.

"Edinosti je moč".



hitro mogoče dosledno in povsed odpomore tem nedostatkom ter da se uvedejo pri vseh c. kr. uradih, v krajih, kjer biva slovensko ljudstvo, brez izjeme dvojezičnih napisov in uradni pečati. II. Občni zbor slov. političnega društva sklene naprositi c. kr. vlado, a) da v izvršenje ravnopravnosti izda ministerstvo naredbo v smislu člena XIX. državnih osnovnih zakonov z uporabo člena 11. o vladni in izvrševalni pravici, s katero se zaukaže določna raba narodnega jezika pri ustmenem in pismennem občevanju z narodom v vseh uradih ter da kontroluje izvrševanje te naredbe. b) Da se izda naredba, s katero se zahaja kot dokaz za jezikovno zmožnost položitev potrebnega praktičnega izpita v slovenskem jeziku. c) Da se v ta namen ustanove na vseučiliščih na Dunaju in v Gradcu stolice za potrebne praktične discipline v slovenskem jeziku, oziroma da se ustanovi pravna akademija v Ljubljani. d) Občni zbor protestuje zoper uvedenje nemščine kot državní ali poslovni jezik. III. Občni zbor slov. političnega društva sklene naprositi vlado: a) Da naj se osnuje obrtno strokovna šola za Spodnji Štajer s sedežem v Celju ali Mariboru s slovenskim učnim jezikom. b) Da se osnujejo podobni v obilem številu obrtno nadaljevalne šole s slovenskim učnim jezikom.

Dne 20. t. m. vršila se bode v Po-reču dopolnilna volitev v deželni i zboriški. Izpraznjeno je poslansko mesto vsled smrti poslanca poreškega okraja Franje Sbiša. Volijo mesta Po-reč, Umag in Novigrad. Italijansko politično društvo izbralo si je kandidata v osebi dr. Mateja Bartolija.

Na Češkem se ponavljajo demonstracije. Dne 10. t. w. razbilo je razjaro-jeno ljudstvo v Plznu okna „Nemškega doma“ in šulvereinske šole in potrgalo nemške napisne nad trgovinami. Po takih izjavah bodo vlada morda vendar nekoliko opustila svoje germaniske težje na Češkem.

V Zagrebu umrl je dne 10. t. m. škef Pavlešić. Znamenito je sedanje stanje Zagrebške nadškofije. Ta (menda najobširnejša) škofija mora imeti nadškofa in štiri podredjene škofe. Sedaj pa nima niti nadškofa, niti jednega škofa! Tudi to razmerje označuje nekako madjaronsko vlado!

Deželni sabor Hrvatski se snide dne 15. oktobra. Razpravljal bodo o proračunu, o novem redu za mesta ter o organizaciji zdravstvene službe.

Madjari se motijo zelo, ako menijo da se svojim barbaričnim postopanjem zatrdi protimadarsko gibanje mej Rumuni. Poslednji so pripravljeni na taj boj. Povzdigneno glavo in mirno vestjo — tako piše rumunski list „Tribuna“ — pobiramo rokovico, kojo so nam zalučali, mirno vestjo gremo v boj, v katerega so nas potisnili. Naloga vseučiliške mladeži rumunske je sedaj, razkriti storjeno infamijo, ter zahtevati zadoščenja zastorjeno razdaljenje. Rumunski narod je poklican dokazati pred deželom in pred svetom, da v Kološu nista sedela na zatožni klopi dva kriminalista, ampak en cel narod ter da je razglašena razsodba najodurnejši izraz — narodnega sovraštva.

Tudi proti učednikom lista „Tribuna“ zapričela se je včeraj sodna razprava v Kološu.

#### Vnanje države.

Iz Belega grada došle so imenitne vesti o dogodku, ki utegne utrditi majajoči se prestol Obrenovićev. Obrenoviči in Karagjorgjeviči so se baje poravnali popolnoma. Ako je ta vest resnična, odpade sedaj največa nevarnost za prestol sedanje dinastije. Karagjorgjevič je bil pretendent in zelo nevaren pretendent zlasti v teh časih, ko je razuzdani kralj Milan tako neizmerno diskreditiral dinastijo Obrenovičev, tako, da se je bilo batiti vsak trenotek, da nastane vihar po vsej Srbiji. Sedaj sti se pomirili obe hiši: ona, ki faktično vlada in ona, ki bi hotela priti do vlade. Da tudi na zunaj označi dognano

spravo, podal se je mladi kralj Aleksander predvčerajnjim v spremstvu vseh ministrov in mnogih generalov v Topolac ter šel v cerkev, kjer je pokopan prvi Karagjorgjevič in položivši krasno krono iz evetic na rakev, rekel: „Ovenčajmo rakev slavnega rodoljuba, ki je prvi razvil zastavo neodvisnosti Srbije, rakev velikega Karagjorjeviča. Večna slava njegovemu spominu!“

Veliki knez Aleksander in vojvoda Leuchtenberški s soprogom so došli že dne 10. t. m. v Pariz. Veliki knez poda se najprvo v kopelj Vichy, zatem pa odpotuje v Tulon na pregled ruskega brodovja.

Ruski „Nord“, ki je pred kratkim začel zopet izhajati v Bruselju, objavil je dne 10. t. m. kako zanimiv članek o po-hodu ruskega brodovja v toulonsko pristanišče; temu članku pa ne moremo odrekati važnosti, ako posmislimo, da je „Nord“ organ ruskega ministrstva. V tem članku povdarda, da bodo slavnosti v Tulonu dokazale vsej Evropi, da obstoji neka zveza, katera je jačja od nemškega militarizma, združenega z italijansko megalomanijo (posnemovalno napetostjo). Te slavnosti bodo najdostonejši odgovor otroški nemško-italijanski demonstraciji pred osovojenim Metzom.

Nemška vlada vidi počasi o belem dnevu. Noč in dan nima miru pred „ogleduhom“. Za „ogleduhom“ v Kielu, vjeli so sedaj zopet dva takaa nesrečne pred Metzom. Bil je to namreč pariški tovarničar Charpentier, kateri je prisustvoval s svojim sinom velikim vajam pred Metzom, ne vedoč, da je treba v to posebnega dovoljenja. Orožniki so prijeli „ogleduh“ in ju gnali — pač — od vasi Coligny v Metz, 14 kilometrov daleč. V Metzu postavili so ju pred cesarskega poverjenika, kateri je strogo izprašal očeta in sina, vsacega posebej. Prepričal se je seveda, da sta nedolžna radovedneža, toda kljubu temu dal ju je guati v častnem spremstvu orožnikov do francoske meje!

Italijanki ministri posvetujejo se o srebrnem drobižu, katerega ima — žal! — Francija. V kratkem bodo o tem perečem gospodarskem vprašanju konferenca v Parizu, katere se udeleži Resmann kot italijanski delegat.

Mej francoskimi in italijanskimi delavci bil je zopet pretepbližo Murlinu, kjer zidajo neko cesto. Več oseb je ranjenih. Ljudstvo je zelo razjaro-jeno proti Italijanom.

Načelnik generalnega stava francoskega, general Miribel padel je s konja ter se tako poškodoval, da je kmalu potem umrl.

Španjolski ministrski svet imel je izredno sejo, v kateri se je posvetoval, kaj je ukreniti proti izgrednikom v San Sebastianu in kaj je storiti če se isti ponavljajo. Kaj so sklenili, ne vemo, kajti sklep je ostal tajen; dognali so pa, da so bili izgredi v S. Sebastianu že zdavnata pripravljeni in da obstoji tam revolucionistični odbor, kateri hoče prevrniti sedanjo vlado. — Dne 11. t. m. ponavljali so se izgredi v Santandru. Več oseb je ranjenih.

Londonski „Daily Telegraph“ govori o političkem položaju Anglije in prihaja do zaključka, da Angleška nikakor ne more dalje ostati v sedanjem položaju. Svari vlado pred francosko-ruskim zvezom. Združeno francosko-rusko brodovje more spraviti Angleško v veliko nevarnost, kajti Angleška je preslab, da bi mogla braniti pred takim brodovjem svoja obrežja. Mora zbok tega ali pomnožiti, podvojiti svoje vojne brodovje, ali pa iskat zavezniške Svetuje, da se pridruži Anglija trozvezni, da bi stala potem četrezvezna proti Franciji in Rusiji.

Gospodarska zbornica Angleška je z ogromno večino odklonila homerule-postavo, to je postavo o samostojnosti Irske, katero je sprejela poslanska zbornica.

V gospodarski zbornici so namreč v veliki večini nasprotniki starega Gladstonea, čigar najprisrčnejša želja je popraviti večletno krvico, ki se je godila katoliški Irski. Predloga vrne se sedaj poslanski zbornici. Kako poravnati sedaj to nasprotje med poslansko in gospodarsko zbornico? Druzega pota ni iz te zagate, nego poziv do naroda, da z novimi volitvami izreče svojo sodbo; ako se narod izjavlja po svoji večini za predlogo, ukloniti se bodo morala gospodarska zbornica. Vprašanje je le, kadar nastopi angleška vlada to pot; najbrž ne takoj, ker hoče izvesti poprej razne reforme, da se prikupi narodu. Za tistih torej ni pričakovati posledic upornosti gospodarske zbornice.

„Daily News“ poročajo tudi, da vlada ne namenuje že sedaj razpustiti parlament z vsekem t. m. ker je visoka zbornica zavrgla irski „Home rule“. Gladstone namenuje živahnno agitacijo proti lordski zbornici; gledé parlamenta pa omenja isti list, da ni bil izbran samo za odobrenje irske avtonomije, ampak da ga čaka še drugo delo.

Uporniki v Braziliji so 10. t. m. zopet sijajno potolki vladino vojsko pri mestu Tucuman blizu Buenos-Ayres. Zasedli so železnico in skušali so dobiti guvernerja v svoje roke.

#### Različne vesti.

**Odlikovanje.** Gosp. dru. Žigi Conradu, namestniškemu svetovalcu v Tretu, podelilo je Njeg. Veličanstvo red železne krone III. vrste.

**Himen.** Včeraj dne 12. septembra poročil se je v Brezovici pri Materiji gosp. dr. Otokar Rybař, odvetniški koncipient v Sezani, z gospodinjino Zinko Kastelčevu iz Materije. Način Tržačanom poznanima in — priljubljenima novoporočencevima izrekamo na tem mestu svoje najiskrenejše čestitke.

**25-letnico posvečenja v mašnika** praznovalo je včeraj v Podkrajah pri Bistrici velečastiti gosp. Julij Warto, kooperator pri sv. Antonu novem in pomožni katehet na tukajnjem c. k. višji gimnaziji. Osobito v svojem poslovanju kot katehet pridobil si je naš jubilar iskreno spoštovanjem pri vseh, ki so prišli žnjim v dotiko. Veleč. g. Warto je še posebej velik dobrotnik našim slovenskim dijakom, kajti on posluje že par let neutrudno in neumorno kot blagajnik naši „Dijaški kuhi“. — Vzornemu duhovniku in blagemu prijatelju nežne mladine kljemo tudi mi v družbi z mnogobrojnimi drugimi čestilci njegovimi: Bog nam ga ohrani še mnogo let srečnega in zadovoljnega, Bog mu po-plati stotero!

**Sloga** imenuje se nov slovenski politički list, ki je jutri izhajati v Gorici. Sodbe svoje, je-li bila res potrebna ta najnovejša naša tovarišica, nočemo izreči že sedaj, ker ne vemo, kaj se kuha v Gorici; vendar se nam zdi, da smo Slovenci postali pri snovanju novih listov od sileneracijonalni narodni gospodarji. Mi smo menda čisto pozabili na to, da treba varčiti ne lo s svojim imetjem, ampak tudi z onim kapitalom, ki je last vsega naroda — torej z narodnim kapitalom. Sicer pa voščimo obilo sreči novi tovarišici naši.

**Za družbo sv. Cirila in Metoda.** Gosp. France Stepančič, veleposestnik v Temnici, izročil je o priliku sodniškega izpita svojega sina, dra. Henrika Stepančiča, tržaški podružnični družbe sv. Cirila in Metoda 100 for., želeč postati tako ustanovnik. Slava vremu rodu-ljubu!

V Škodnju nabrali so dne 27. avgusta 43 kr. Darovali so: Žef Ka, Žef Vr, Žef Šk in Žef Na.

**K veselici,** kojo sta priredila „Tržaški Sokol“ in „Slovensko pev. društvo“ sodelovanjem tamburaškega zabora svetivanskega, došlo je toliko ljudij, da se je prostorni vrt „Narodnega doma“ pri Sv.

Ivanu napolnil do zadnjega kotička. Peči in tamburaši izvajali so svoje točke v občo zadevoljnosten, zlasti pa poslednjim je občinstvo ploskalo toli burno, da so morali ponavljati vsako točko. S posebnim veseljem pa konstatujemo, da telovadci „Tržaškega Sokola“ napredujejo sijajno; pri vsakem novem nastopu so njih proizvajanja točnejša, elegantnejša in preciznejša. Tako je bilo tudi minolo nedeljo pri Sv. Ivanu. Na teh lepih veselih čestitamo tako gosp. učitelju, kakor tudi vsem telovadcem. Mi se veselimo teh veselih zato, ker vemo, da le po tej poti — vztrajni izpoljuvanjem pravega namena telovadnih društev — si more društvo „Sokol“ utrditi svoj ugled in svojo veljavo pred svetom.

Hvala torej tamburašem, hvala pевcem in hvala telovadcem, da so nam zopet priredili tako lepo, zares narodno veselico!

**Nizkopokloniki.** Čestiti ljubljanski dnevnik „Slovenec“ imenuje tudi nas „nizkopoklonike“ Šukljeve. Kdor je čital naše članke o volilnem shodu poslance Šukljeja, prepričal se je, da tega naslova ne zaslužimo. Mi ne le da nismo slepo pritrjevali izvajanjem poslance Šukljeja, ampak postavili smo se jim po robu, kakor hitro nam je tako velevolno naše lastno, od nikogar zavisno prepiranje. Kakor smo naglašali, da gosp. Šuklje nikdar ni bil naš somišljenik, tako je tudi jasno iz naših sedanjih razmišljavanj, da z omenjenim g. poslancem tudi sedaj ne moremo soglašati, še manj pa tako soglasje kliniti, kakor to delajo taki ljudje, ki so vredni naslova „nizkopoklonikov“. Mi sploh ne poznamo tistega nešlana osnove kulturna, kakoršnega ni nikjer toliko najti kakor uprav — v Ljubljani. Pobijali smo trditve Šukljeve z ozirom na trgovinsko pogodbo z Italijo, pobijali smo jih z ozirom na uravnavo valute, pobijali smo jih z ozirom na notranjo politiko države naše, odnosno z ozirom na tak-tiko naše slovenske delegacije na Dunaju, torej v glavnih stavbeh. Tako ne delajo „nizkopokloniki“. — Pohvalili smo pa izvajanja Šukljevega, dokazujoča dolžnost vlade, podpirati one bedne kraje, kateri trpe na pomankanju pitne vode. Kdo ne bi pritrdiril temu, ako ima le količaj srca do bednega prebivalstva dotičnih krajev?! —

Pritrdili smo nadalje izreku Šukljeja, da mej nami ni bilo treba — prepričati. Pritrdili pa mu nisno zato, da bi mu nopravili kakov „nizki poklon“, ampak zato, ker nam tako veli zvestoba do one narodne stvari, ki neizmerno trpi vsele — prepira. Mi smo že pred Šukljevim govorom — in dolgo dolgo popred — neprestano obsojali prepričati narodno-nesrečo in je le dosledno, da ga obsojamo tudi po omenjenem govoru. — Ali pa smo radi tega „nizkopokloniki“, ker smo priznali, da je gosp. Šuklje nadarjen mož? Moj Bog, kaj nam je bilo drugega storiti? Da smo trdili nasprotno, bili bi le — lagali. Laž pa je grda stvar, naj jo že prinese liberalen ali pa klerikalni list. Glede na trditve naše, da je poslane Šuklje zares izreden talent, stopijo izvestno na našo stran vse slovenski poslanci, tovariši njegovi.

„Slovenec“ pravi, da poleg poklonov Šukljeju ni manjkalo brč, namenjenih njemu, „Slovencu“. Za „Slovenca“ nismo imeli brč, pač zatrdirlo, da bi se radi sporazumieli tudi žnjim; a brč so bile namenjene tistim parazitom na telesu „Slovenčeve“ stranke, ki so se jej obesili zavrat, hoteč jo porabljal kot leštevico za plezenje — — — kviško, kviško, kolikor se le da; za tiste može, ki le komprimirajo „Slovenčeva“ načela, ker teh načel nikdar niso resnično nosili v svojih prsih, jih sedaj ne nosijo in jih tudi nikdar nosili ne bodo.

„Slovenec“ bi lahko v spomin poklicali slučaj, ko je gostobesedno branil taktilko in nazore Šukljeve glede na

našo notranjo politiko, uprav takrat, kadar smo jih grajali mi, kakor jim tudi danes ne moremo pritrjevati.

Naslov nizkopoklonikov Šukljejevih odklanjam točno z vso odločnostjo, ker ga ne zaslužimo!

Iz Nabrežine se nam piše: Res je dobra misel, da se potegujete že sedaj za slovenske napisne v novi tržaški poštni, brzojavni in finančni zgradbi. Da se Vam posreči dobiti tudi slovenskih napisov, služili bodo prav izvestno v vzgled našemu c. kr. finančnemu oddelku, kateri menda ne pozna slovenščine. To je živa resnica! Izvolute se prepričati: v slovenski Nabrežini nam javlja navzočnost c. kr. finančnega oddelka napis v „štats-sprah“ in pa v jeziku „del dolce s!“ Sedaj bi pa rad vedel, kje so v naši čisto slovenski občini tisti Germani, za katere mora bliščeti nemški napis, in pa koliko je med nami pristnih Italijanov? Slovenci, Slovenci! Kaj ne vidite, kako vas v lastni hiši potiskajo v kot? Mar hočeti res povsodi trpeti to dosledno preziranje?

Iz oficijskega poročila o VIII. veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda. (Dalje). V proslavo naši družbi je objavil „Mir“ 20. oktobra 1892. leta lep sonet, a „Soča“ je povodom izborne akademije, prirejene po ženski podružnici v Gorici, poslovila tudi našo družbo z dvema klasnima pesnjama, kateri je zložil neimenovan pesnik. „Edinost“ je sprožila „Cirillo-Metodijski dar“, ki je družbi naklonil že mnogo stotakov. Sicer pa so se skoro vsi slovenski časniki v posebnih člankih spominjali našo družbo, a posebno izborne spise in pojasnila o njej so objavili: Mir, Slovenski Gospodar, Domovina, Dolenjske Novice, Edinost, Soča, Novice, Slovenski Narod, Domoljub in Rodoljub. V tej okoliščini je tudi iskati toliko zanimanja za našo družbo. Iz dozdaj navedenega se je slavna skupščina prepričala, koliko simpatije živja naša družba v vseh slojih našega naroda. (Istina!) Neko sankcijo temu čustvovanju uvideva naša družba v občajnih darovih dveh visokih korporacij: prestavnega deželnega zbora Kranjskega s tisoč in slavnega mestnega zastopa Ljubljanskega s pet sto goldinarji. (Slava!)

Vsem podpornikom, dobrotnikom, pospevatevjem družbinih namenov, vsem družbenim načelnikom in narodnim časopisi iskreno zahvalo!

A tudi milih pokojnikov ne smemo pozabiti. Žal, da nam jih je letos — kolikor se nam je naznanilo — dokaj pokonsila nemila smrt. (Mej umrli pokojniki navaja poročilo monsgr. kanonika Legata, ustanovnika Trž. možke podružnice, ki je blagodušno oskrbel sliko vladike Ravnikarja za našo knjižnico, premislon je v najlepši dobi; A. Pakija, učitelja v Lokvi, bivšega odbornika Nakelske podružnice; majorja Andreja Komelja pl. Sočebranskega; Jakoba Vižentinija na Vogrskem; poslanca Hinka Kavčiča in Julija Rozino, trgovca v Pudobu pri Ložu.)

Teh vrhih pokojnih kakor vseh živih družbenikov spominjali smo se pri današnji presv. daritvi. (Slava jim!)

Skelno je vodstvu omenjati še nekaterih izvanrednih dogodkov. — Dne 19. februarja je slavil katoliški svet 50-letni jubilej škofstva Njeg. Svetosti papeža Leona XIII. Moj deputacijami, ki so se tem povodom poklonjale Nj. prevzvišenosti knez-vladiki Ljubljanskemu, bilo je tudi poslanstvo našo družbe, ki je po svojem prvomestniku izrazilo sinovsko udanost in pokorčino poglavariju sv. cerkve in svoje občudovanje duševnemu velikanu na papecem prestolu in velikemu prijatelju slovenskih rodov. (Slava mu!) Prevzvišeni knez-vladiki je družino zastopstvo milostno sprejel z obljubo, da sporodi to čestitano na pristojno mesto — od koder je pozneje dosegla na prečastito škofijstvo za posameznike kakor za vse voščecia društva čectovska zahvala in apostolski blagoslov.

Ko je c. kr. deželnai predsednik Andrej baron Winkler zapuščal svoje mesto v Ljubljani, poslovila se je pri njem mej slovenskimi družbi dne 16. oktobra 1892. tudi deputacija naše družbe; istotsko se je dne 1. novembra na to poklonila novemu načelniku deželne vlade Kranjske, Viktorju baronu Heinu.

Zaslužni rodoljub slovenski, pokrovitelj in razodnik naši družbi, dr. Jarnej Zupanec, je bil odlikovan z vitežkim križcem Fran Josipovega reda, vsled tega mu je vodstvo pismeno čestitalo. Pokrovitelj naše družbe Anton Hajšek, dekan v Slovenski Bistrici, pa je nedavno postal častni kanonik Lavantinskega stolnega kapitula. — Žalna je bila sicer slavnost ob prenosu zemeljskih ostankov grofa Draškovića v Zagrebu dne 15. junija 1893, a tudi Slovence veseli, da bratski nam narod hravatski tako visoko časti svoje duševne velikane. Naša družba je pri tej slavnosti zastopal njen nadzornik Oroslav Dolenc.

Ali naj z ozirom na vse to k sklepu še kaj pristavimo? Dovolj bo, ako si pri lastimo besede, katerimi je slavno načelništvo Brežiške podružnice lani vabilo k pristopu pisoč. \*)

Družbo sv. Cirila in Metoda ni treba dosti priporočevati, kajti nje namen jo vlevažen, krasen in blag; ona mora biti vsakemu Slovencu mila in draga. Njej se ne morejo primerjati jednaka nemška in italijanska društva; teh jedini — ali vsaj glavni — namen je, odtujiti slovensko šolsko mladino svojemu rodu, (Istina!) naša družba pa ne sega po tujem življu, ampak varuje le slovenske otroke, da se ne izneverijo svojemu rodu, in s tem ob jednem svojemu Bogu in vsemu, kar je lepo in blago (Da, da, tako je!); saj je obče znana resnica, da kdor zataji svojo mater, svoj rod, izneveri se navadno tudi veri svojih očetov in sploh vsem krepostim, katero storé človeka človekom. Zatorej Slovenci, kdor ima srce za svoj rod in želi, da isti ostane krepoten in blag, živo podpiraj družbo sv. Cirila in Metoda.

Z ozirom na svoje delovanje je vodstvo, katero danes osmišlji nespremenjenih nazorov poklada račun pred vami, če zborovalci, onega prepričanja, ki ga je slavni Jan Kollar davno že izrazil z besedami: „Deluj vsakdo marljivo na narodnem polju; pote so lehko različna, a volja bodi nam vsem jednak!“ (Pritisnjanje!)

Istotako je izrazil — kar ne škoduje, da si i mi dobro zapamtimo — glasoviti Deak, ogrski državnik, drugo resnico z besedami: „Tudi mene marsikaj žalost, tudi jaz ne morem vsega pozabiti; ali moja ljubezen do domovine je večja, kakor nasprotstvo proti mojim zopernikom“. (Izvrstno!)

Odvrzimo, rojaki, ves pesimizem, kjer bi bilo vse naše prizadevanje napram takoj mnogočtevilnim nasprotnikom sosednih nam narodov zastonj, družimo se katoliški Slovenci — kar nas je — kakor Slovenci-bratje, in spolnilo se bo, kar pesnik zagotovlja:

„Kjer Slovencev moč se v jedno stika,  
Pade sila še tako velika.“

(Tu je sledilo viharno, dolgotrajno odobravanje, živio- in slava-klici, ploskanje, kjer se nobenkrat doslej; v občo se je sedilo, da je to srčna ovacija družbinemu vodstvu).

Prvomestnik omenja, da je letos poročilo naštelo dokaj družbenikov, ki jih je nam in slovenskemu narodu prezgodaj odzvela nemila smrt, pozovo skupščinarje, da blagovolje v znak sožalja vstat, kar se je zgodilo s slava-klici odličnim pokojnikom.

Na to povpraša zborovalce, da li želi kdo besedo k tajništvemu poročilu? Zastopnik Blaž Grč, župnik Šempaski, omenja v kratkih pa jednatinah besedah, da so se skupščinarji prepričali iz vodstvenega izvestja, kako previdno je glavni odbor pospeval družbine namene, da je njegovo delovanje res plodonosno za katoliško-

slovensko šolstvo in da morajo biti osobito še tajniku za njegovo požrtvovalnost hvaljeni. „Vneti bi se morali — vsklikne — vsaj danes za družbo, če bi že poprej ne bili vneti in bi že prej ne bili za njo devoči\*. Zato meni, da v zmisu slavnega skupščine govori, ako nasvetuje družbinemu vodstvu — in imenoma še tajniku — naše priznanje in toplo zahvalo. — Po kratkih opazkah zastopnikov Ivana Hribarja in dra. Mat. Pretnarja se mej „dobro- in živio-klici“ potrdi nasvet župnika Grča.

Dopolnilna volitev za Kranjski deželni zbor na mesto umrlega posl. Hinka Kavčiča, ki je zastopal kmetske občine volilnega okraja Postojna-Logatec-Senožeče-Bistrica-Lož, vršila se bodo dne 31. oktobra.

Sloška maša pri sv. Jakobu bodo v

soboto ob 8. uri zjutraj.

Naše narodno

občinstvo je uljudno naprošeno, da se v obilnem številu udeleži mašo šolske naše mladine.

Naši otroški vrti. Mesto nedeljo imela sta rojanski in gretarski otroški vrt šolsko mašo minoli pondeljak. Po maši zbrali so se otroci, njih stariši in drugi gospodje in gospodje; odsotne odbornike naše podružnice zastopal je velecenjeni rodoljub in mestni svetovalec govor pod Ivan Dollenz.

Zbrane roditelje nagovoril je naš vrli voditelj otroških vrtov v krasnem govoru. Drage matere in njih hčerke naj si dobro zapomnijo zlate nauke, katero so čule ta dan, namreč, da gre posebno materam čuvati, da se ohranita v slovenski družini neoskrivena vera in slovenski jezik. Izročil je navzoči vrtnaricu nedolžne otročice, da je tudi letos čuva in vzgojuje Bogu in narodu.

Na c. k. državnih višjih realki se bodo vršila vpisovanja za I. razred dne 14. in 15. septembra od 9. do 12. ure predpoludne. Vsprejemni izpiti se bodo vršili dne 16. septembra ob 8. uri zjutraj. Učenci morajo priti v spremstvu starišev ali vruhov ter prinesi sabo: rojstni list, spričevalo ljudske šole, spričevalo cepljenja koz in zdravniško spričevalo, da niso bolni na očeh. Vsprejemna taksa znaša 2 gl. 60 kr.

Tržaški mestni svet imel je prednjenjem tajno sejo, pri kateri so se popolnila razna učiteljska in druga mesta pri mestni upravi.

Važno za Izseljence. Brazilijanska vlada izdala je iz zdravstvenih ozirov prepoved, da se izseljenci, priščadi iz italijanskih pristanišč, ne smejo izkreati v pristaniščih brazilijskih. V zmisu te propovedi zavrača prefektura v Vidmu vse izseljence iz Avstro-Ogrske zopet preko meje, na kar se opozarja občinstvo.

Posojilnico z neomejenim poroštvtvom osnovali so na Slapu pri Vipavi. Osnovalni shod je bil minolo nedeljo.

Kolera. Dne 10. t. m. odpotovali so arabski hodočastniki iz Matifonja, prisedi iz Mekke. Od 7000 skrčilo se je njih število na 5000; nad 2000 pomrlo jih je na poti od kolere. — Prvi slučaj pojavit se je v Hamburgu leta dne 11. t. m. Umrl je namreč od kolere mornar Elvers iz Rotterdam, ukran na angleškem parniku „Galina“. Obolelo je na istem parniku še drugih 5 mornarjev na sumljivi bolezni. V Nižozemskem obolelo je od 22. pr. do 9. t. m. 33 oseb, izmed katerih jih je umrlo 18. — V Belgradu umrle ste dne 11. t. m. 2 osebi, v Napolu 2, v Palermu 4, v Rimu je bil še 1 sumljiv slučaj.

Poslednja poročila pravijo, da je v Galiciji v poslednjih 24 urah pomrlo 13 oseb, zbolelo pa 16. — Na Ogrskem pa je v istem času zbolelo 9, umrlo pa 10 oseb. — Po Italiji pojema baje bolezni. Poslednja poročila pravijo, da je v Chicagu zakolje se namreč povprečno vsako leto okoli 6 do 8 milijonov prasev in se izvaža vsako leto za 120 do 140 milijonov dolarjev vrednosti prašičjega mesa. Največja klavnica na svetu je baš v Chicagu; ista je lastništvo tvrdke Phil. Armour in dr. To je pravo mesto za se, katerega poglavite zgradbe so — prašičja stanovanja. Prihaja namreč vsak dan na tisoče in tisoče prašičev; hitro jih spravijo v posebne majhne prešičje „sobice“ — treba je tako reči zbor z določenimi značilnostmi teh zidanj — in 6 ur pozneje so vsi novi prišleci zaklani, osoljeni in priprav-

V morje je predinočnjem padel ali pa namenoma skočil neki nepoznani mladenič. Prenesi so ga v bolnico. Poznočna poizvedovanja so dognala, da se ta nešrečni mladenič piše Josip Bravin ter je natakar po svojem poslu.

Poštena sellitev. Dne 24. avgusta selila se je gospa Karolina vdova Petrovič iz hiše št. 18 ulice Lazzaretto vecchio v hišo št. 9 ulice Montecucco. Vse pohištvo prepaljal je na novo stanovanje 33-letni kovač Anton Ferlatti, izvzemši pohištvo jedne sobe, za katero v novem stanovanju ni bilo prostora, radi česar se je shranilo v podstrešju. Drugi dan je prišel Ferlatti, znesel pohištvo iz podstrešja na voz in je lepo odpeljal v staro mesto nekemu židu, seveda proti gotovem plačilu. Predvčerajni so ga iztaknili policijski agentje in ga shranili v varnost.

Ponesrečen mornar. Iz Reke javlja o nastopu v redkem slučaju, kateri prav jasno priča, na kakšen čuden način včasih zadeno smrt človeka. Na italijanskem brodu „Feder Padre“ je dne 11. t. m. izkrcaval kamenje 20letni mornar Girolam Scarpa iz Benečanskega. Ker se je vriga stroja nekoliko premaknila, potgnil jo je mornar na svoje mesto in se pri tem prikel z levo roko za žico, ki vodi električno v razsvetljavo, da ne bi padel. Ko maj se je dotaknil žice, obstal je, kakor da bi ga bila udarila strela. Ko je opazil nek njegov drug, da se Scarpa ne gane, zakriči nad njim: „Hej! Kaj spiš?“ Ko pa se nesrečen vendar ne gane, pristopi k njemu in ga stresi. Scarpa bil je trd in mrtev!

Izpred sodišča. 57letni strugar Viljem Potočnik in 25letni mizar Anton Lunardi ulomila sta dne 28. julija v stanovanje podpolkovnika Ivana Kantza ter odnesla razen lič v vrednosti 57 gld. Predvčerajnim sta se morala zagovarjati pred tukejšnjim deželnim sodiščem radi hudodelstva tatvine. Obsojena sta bila vsaki na 3 leta ječe in da se postavita pod policijsko nadzorstvo, kadar prideta iz zapora.

Iz Vatikana. Zbok kolere ustavljen je nameravano romanje Francozov in Španjolcev v Rim. Da pa izkažejo svojo udanost sv. Očetu, nabira se denar za Sv. Petra. — Ozdravju sv. Očetu prihajajo slabe vesti. Papež sicer ni bolan, a vsled visoke starosti je močno obnemogel. Sklučil se je in roku mu tako drhči, da komaj more podpisati kak važen spis.

Kako se preminjajo časi. Leta 1026. je dobila vsaka dvorna dama od nemške cesarice slednji dan bokal medice, pol drugi bokal vina, pet bokalov piva, jedno žemljivo, jeden jajčen krib, jedno mero krme za konja, na leto dvanaest kril in dva pajčana. Tri dni se jej je moral prej nataniti, da je morala na potovanje, da si je oprala in popravila obleko. Cesarska Gisela je ukazala dvorno damo vprito vseh dvornih žensk pretepi z brezovko, ker ni ves teden nič napredla. Leta 1131. je prišel k cesarju Rudolfu dansi poslanik. Cesar je ukazal dvornemu norcu, da pokliče cesarico, ki pa ni utegnila priti, ker je ravne za cesarja jajčno jed pripravljala.

Chicago-Porcopolis. Nemški ilustrovani list „Von Fels zum Meer“ prinaša zanimiv članek o ogromnem prešičjem prometu v Chicagu. Zbok te glavne obriči nazivlja se Chicago v severni Ameriki saljivim imenom „Porcopolis“, t. j. „prešičje mesto“. V Chicagu zakolje se namreč povprečno vsako leto okoli 6 do 8 milijonov prasev in se izvaža vsako leto za 120 do 140 milijonov dolarjev vrednosti prašičjega mesa. Največja klavnica na svetu je baš v Chicagu; ista je lastništvo tvrdke Phil. Armour in dr. To je pravo mesto za se, katerega poglavite zgradbe so — prašičja stanovanja. Prihaja namreč vsak dan na tisoče in tisoče prašičev; hitro jih spravijo v posebne majhne prešičje „sobice“ — treba je tako reči zbor z določenimi značilnostmi teh zidanj — in 6 ur pozneje so vsi novi prišleci zaklani, osoljeni in priprav-

ljeni za odpošiljatev. Glavni lastnik te klavnice, Phil. Armour, je bil pred leti mesarski učenec, danes šteje med najbogatejše in najlegantnejše ameriške kavalirje.

**Ruska vojna mornarica.** Sedaj, ko mori vsa Evropa dokaze iskrenega prijateljstva med Francijo in Rusijo, ko običe rusko brodovje tulonsko pristanišče, je umestno, da objavimo nekoliko podatkov o ruski vojni mornarici. Ta stoji danes še le v preokretu; pred desetimi leti še je bila mnogo slabša, najslabša izmed vseh vojnih mornaric evropskih vlasti. Danes je to drugače; mogočna je ruska mornarica, da celo ohola Anglija trepeče pred njo. Šteje 36 ladij prvega reda, (28 v Severnem, 8 v Čnem morju), 48 ladij drugega reda (38 v Baltiškem in 10 v Čnem morju), 88 ladij tretjega reda (49 v Baltiškem, 27 v Čnem, 7 v Kaspiškem morju in 5 jih leži pred Vladivostkom, kot brodovje velicega oceana) in 20 ladij četrtega reda (17 v Baltiškem in 3 v Čnem morju). Oklopnice so prve vrste; prvega reda jih je 10, izmed katerih je 8 nad 10.000 tonelat vsebine vsaka. Najstarejša bila je spuščena v morje leta 1872, ostale so nove. Oklopnic drugega reda šteje Rusija 4; zgradnjene so med letom 1873 do 1882; vsebine imajo od 4 do 6 tisoč tonelat. V obrambo obali služi 28 oklopljenih topničark. Ladije križarke stavljate v času vojne dve družbi in to: "Prostovoljno brodovje", ki stopi neposredno pod vojaško poveljništvo (12 novih ladij, s topovi 25 cm.) in "Brodarsko društvo" (ima v Čnem morju vedno 6 oboroženih ladij na razpolaganje vojsku). Zraven tega ima Rusija 8 protitorpedov vsebine po 400 do 600 tonelat in 166 torpedov (14 za visoko morje, 45 I., II. in III. reda in 107 čuvark ali "vedettes").

Z dopolnjevanjem in razvijanjem svojega brodovja pa je Rusija baš te danj začela graditi velikansko vojno pristanišče v Libavu. V sredozemskem morju sicer nima pristanišča, toda izvestno sprejme ono, katero ji ponudi Francija. — Ako ponavljamo število vojnih ladij dobimo: 192 vojnih ladij vseh štirih redov, 28 topničark; 18 križark, 8 protitorpedov in 166 torpedov, skupno toraj 412 ladij! To je izpazitno število, s katerim mora Evropa računati!

**Ruska vlada** ustavila je kovanje srebrnih rubljev. Letos moralo bi se kovati le za 2 milijona srebrnih rubljev, od katerih je bilo do meseca avgusta nakovanih 1,637.000. Prihodnje leto se ne bode koval kakor bakren in zlat denar. Ruska državna banka navadno povzdigne vsako leto 100.000 komadov srebrnih rubljev iz kovalnice. Ima pa sedaj še zaloge za tri leta.

Iz Kijeva javlja "N. Fr. Presse", da so zadnje dni naročili v kijevski guberniji avstrijski agentje 400.000 pudov rži po 68 do 70 kopejk in 325.000 pudov koruze po 83 do 85 kopejk.

**Velika tatvina.** V Torinu so ulemili tatje v hišo poslanca Borsarellija in mu odnesli 100.000 lit vrednosti, po vrhu pa jako dragocen medaljon. O tatovih naravnih niti najmanjšega sledu.

## Narodno-gospodarske zadeve.

**Sode, ki točijo,** zamazavajo naši vinogradniki navadno z lojem. Še boljše mazilo se pa dobi, ako se vzame loja, voska in svinjske masti in sicer od vsakega  $\frac{1}{3}$  ter se potem vse raztopi in prav dobro pomese. Ko je ta zmes hlača, pridene se še nekaj presejanega pepela. Mesto, katero je treba zamazati, se očisti, mazilo se nad svedo nekoliko segreje ter se potem z njim zamaže tamkaj, kjer sod teče.

**Gostilna „Alla Città di Vienna“** (zraven Tiskarne Dolenc) prodaja najboljša kralška vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja sprejemlje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Aubera po 42 n. in najboljša isterska vina po 28 n. — Za obila naročila se priporoča Ant. Brovedani.

101-4

**B. Modic in Grebenc,** na voglu Via Caserma in Via Nuova, opozarjata zasebnike, krčmarje in duhovščino na svojo zalogu porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrasenje grobnih spomenikov. Cl.

**Kavarni „Commercio“ in TeDESCO** v ulici "Caserma", glavni shajtišči tržaških Slovencev vseh stanov. Na razpolago časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Sorič, kavarnar. Cl.

**Gostilna „Alla città di Graz“** pa št. 18 poleg kavarne "Universo" priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. — Z odličnim spoštovanjem Cl. JAKOB KUMAR

**Anton Počkaj,** na voglu ulice Ghega domače žganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštne tiskanice. Cl.

**E. Šverljuga,** brivec v dion. št. 1, priporoča se slav. občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

**Martin Krže,** Piazza S. Giovanni, sl. 1, trgovina z mnogovrstnim lesnim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem pletenino itd. itd. Cl.

**Gostilna „Štoka“**, staroznana pod imenom "Belladonna", poleg kavarne "Fabris", priporoča se Slovencem v mestu in na deželi. Točijo se izvrstna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

**Gostilna „Alla Vittoria“** Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirejajo jako okusna jedila. Prenočišča neverjetno v ceno. Cl.

**Josip Kocjančič,** Via Barriera vecchia št. 10, trgovina z mešanim blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domaćimi in vnanjimi pridelki. Cl.

**Franca Potočnika gostilna** "Andemo de Franz" v ulici Ireneu se priporoča slavnemu občinstvu. Toči izvrstna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

**Mlekarna Fran Gržine** iz St. Petra na Notranjskem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan frišno opreso mleko po 12 kr. liter nedosredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

**ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO** vpisana zadruga z omejenim poroštvo v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato preskrbljeno

**prodajalnico jestvin** (v ulici Belvedere št. 3)

pristopno zadružnikom in nezadružnikom, kateri so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

**društveno krčmo v Rojanu** (poprij Pertotovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z obširnim senčnatim vrtom in dvoranami, kjer se točijo izvrstna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gorimi in mrzlimi jedili.

**Novi člani** se še vedno sprojemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6—7 ure zvečer in ob nedeljah od 9—10 ure predp. 104—19

**Prodajalnica** jedilnih, stvari po jakonizki ceni. Prodaja Jožef Cerne Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Gheda). Cl.

**Alojzij Suppanz** urar, Corso št. 39. 79—104

**Prodaja in popravlja ure.**

**D. M. Lukšić-Nižetić** zdravnik via Madonna del Mare št. 2, II. n.

v Trstu

naznanja okoličanom, da v slučaju potrebe zdravniške pomoči, je on praviljen vsled izražene želje priti do njih vsake dñe po noči ali dnevno.

**ALGOFON**

je jedino sredstvo proti zohobolu, migreni itd. itd.

tu se dobiva v steklenicah z napotkom vred po 70 n. vč. jedino le v odlikovani

73

**lekarni Praxmarer**

(ai due Mori), Veliki trg v Trstu.

Cuvati se ponarejan. Telefon št. 207.

## LA FILIALE

della

## BANCA UNION

TRIESTE

s' occupa di tutte le operazioni di Banca

e Cambio - Valute.

a) Accetta versamenti in conto corrente abuonando l'interesse annuo

per banconote  $2\frac{1}{2}\%$ , con preavviso di 5 giorni

$3\frac{1}{2}\%$  " 12 "

$3\frac{1}{4}\%$  " 8 " 8 mesi fisso

$3\frac{1}{4}\%$  " 8 "

Il nuovo tasso d'interesse entrerà in vigore sulle lettere di versamento in circolazione a datare dal 23, rispettivamente dal 30 corr., a seconda del relativo preavviso.

per Napoleoni  $2\frac{1}{2}\%$  con preavviso di 20 giorni

$2\frac{1}{2}\%$  " 40 "

$2\frac{1}{2}\%$  " 3 mesi

$2\frac{1}{2}\%$  " 6 "

b) In banco giro abbuonando il  $2\frac{1}{2}\%$  interesse annuo sino qualunque somma; prelevazioni sino a fior. 20.000 — a vista verso chèque; importi maggiori preavviso avanti la Borsa.

c) Conteggia per tutti i versamenti fatti in qualsiasi ora d'ufficio la valuta del medesimo giorno.

Assume pei propri correntisti l'incasso dei conti di piazza, di cambi per Trieste, Vienna, Budapest ed altri principali città; rilascia a loro assegni per queste piazze, ed accorda loro la facoltà di domiciliare effetti presso la sua cassa franco d'ogni spesa per essi.

d) S'incarica dall'acquisto e della vendita di effetti pubblici, valute e diverse nonché del incasso d'assegni, cambi e coupons, verso modica provigione.

d) Vende le obbligazioni comunali  $4\frac{1}{2}\%$  della Prima Associazione patriottica della Cassa di Risparmio di Budapest,

le lettere di pegno  $4\%$  con lotteria e le obbligazioni comunali  $4\%$  con  $10\%$  di premio della Banca ipotecaria ungherese,

le priorità  $4\%$  in argento della i. r. priv. ferrovia Carlo Lodovico al corso di giornata.

La Filiale della Banca Union accetta in custodia verso una tenuissima tassa effetti di qualsiasi specie, procurare l'incasso del coupons alla scadenza e la verifica dei titoli sorteggiati.

Trieste, 12 gennaio 1893. 12 9

## DROGERIJA

na debelo in drobno

## G. B. ANGELI

TRST

Corso, Piazza delle Legne 1.

Odlikovana tovarna čopičev.

Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije z Angleškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.

## Mineralne vode

iz najbolj znanih vrelcev,

kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104—7

## Assicurazioni generali.

v Trstu

(društvo je ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnalo svoje delovanje na vse veje zavarovanja posebno pa: na zavarovanje proti požaru — zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerv

december 31. decembra 1892. f 49,162 470-81

Premije za poterjati v nasled-

njih letih

f. 25,791 131-60

Glavnica za zavarovanje ži-

venja do 31. decembra 1892 f. 141,876.488-70

Plačana povračila:

a) v letu 1892 f. 8,851.456-69

b) od začetka društva do 31. decembra 1893 f. 253,099.877-58

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih od-

škovanj, tarife in pogoje za zavarovanje in

spleh vse natankajoča pojasnila se dobre v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši.

9—12

## Mejnarodna popotna agencija

## CARLO PIRELLI

TRST

via dell'Arsenale

št. 2

## Prodaja voznih listkov za vsakovrstno popotovanje toliko po suhem, kolikor po morju (listki III. razreda po ceni).

Oddaje listke, veljavne leto dni, za tja in nazaj z  $20\%$  odbitka po tarifu za katerikolo evropsko in ameriško družbo.

za Amerikó: via Havre, via Anversa, via Bremen, via Hamburg, via Liverpool, via Glasgow, via Southampton. Za Afriko: via Genova, via Marsilia, via Lion, via London, via Dartmouth. Za Avstralijo: via Genova, via Bremen, via Anversa in via Hamburg.